

VRCHNÍ STÁTNÍ ZASTUPITELSTVÍ V PRAZE

nám. Hrdinů 1300 140 65 Praha 4
tel.: 261 196 111 fax: 261 196 640
e-mail: podatelna@vsz.pha.justice.cz datová schránka: uzcaety

SIN 51/2019 – 19

Praha 16. 10. 2019

R o z h o d n u t í

Vrchní státní zastupitelství v Praze jakožto povinný subjekt (dále jen „povinný subjekt“) podle § 2 odst. 1 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o svobodném přístupu k informacím“), rozhodlo dnešního dne o žádosti [redacted] (dále jen „žadatel“), ze dne 7. 10. 2019, kterou žadatel požádal o „obžaloby, které byly v uplynulém měsíci podané kvůli osobám podezřelým z tzv. úpadkových trestných činů. Tzn. Poškození věřitele (§ 222), Zvýhodnění věřitele (§ 223), Způsobení úpadku (§ 224), Porušení povinnosti v insolvenčním řízení (§ 225), Pletichy v insolvenčním řízení (§ 226), Porušení povinnosti učinit pravdivé prohlášení o majetku (§ 227) Vydírání (§ 175) Pomluva (§ 184).“;

t a k t o :

Žádost se podle § 15 odst. 1 zákona o svobodném přístupu k informacím pro zneužití práva na svobodný přístup k informacím o d m í t á.

O d ů v o d n ě n í:

Žadatel elektronickým podáním ze dne 7. 10. 2019 požádal ve smyslu zákona o svobodném přístupu k informacím o informace specifikované ve výroku tohoto rozhodnutí (dále též jen „žádost“).

Po posouzení žádosti žadatele dospěl povinný subjekt k závěru, že požadované informace poskytnout nelze. Povinný subjekt přitom vycházel z obecného právního principu zákazu zneužití práva a související judikatury Nejvyššího správního soudu, která se zabývala vztahem tohoto principu a právem na svobodný přístup k informacím. Judikatura Nejvyššího správního soudu je založena na zásadě, že široce pojatý svobodný přístup k informacím ve veřejné sféře je jednou z nejefektivnějších cest k transparentci veřejné moci, k její všestranné, účinné a kontinuální veřejné kontrole a jedním z nástrojů snižujících možnosti jejího zneužívání. Na druhé straně však nelze přehlédnout, že kverulační, zjevně šikanózní, či dokonce pracovní kapacitu orgánů veřejné moci z různých důvodů cíleně paralyzující výkon tohoto práva může mít významné negativní důsledky, které za určitých okolností mohou popřít dokonce i smysl a účel práva na svobodný přístup k informacím (v podrobnostech srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 6. 2012, č. j. 9 Ans 7/2012 – 56, a tam citovanou judikaturu).

Při posuzování toho, zda se v případě nyní posuzované žádosti jedná o šikanózní žádost, vycházel povinný subjekt především z dlouhodobé procesní aktivity žadatele. V tomto ohledu povinný subjekt např. uvádí, že jen od počátku roku 2017 eviduje desítky žádostí žadatele o poskytnutí informací podle zákona o svobodném přístupu k informacím, přičemž za tento rok je nyní posuzovaná žádost žádostí sedmou. Žadatel se přitom domáhá informací stejného či obdobného typu, neboť požaduje především informace o činnosti povinného subjektu

v trestních věcech, a to informace o konkrétních trestních řízeních, resp. o podaných obžalobách.

Povinný subjekt zároveň podotýká, že i přes enormní množství podaných žádostí žádostem žadatele, pokud k tomu byly splněny zákonné podmínky, vyhovoval a žadateli požadované informace poskytoval. Důvodem pro nyní učiněnou změnu tohoto přístupu jsou tři předchozí žádosti žadatele, evidované povinným subjektem pod sp. zn. SIN 32/2019, sp. zn. SIN 38/2019 a sp. zn. SIN 42/2019. Žadatel v žádosti ze dne 10. 7. 2019, evidované pod sp. zn. SIN 32/2019, požádal o informace o obžalobách podaných za shodné trestné činy, které označil i v nyní posuzované žádosti (tehdy podanou žádost žadatel posléze upřesnil tak, že požaduje obžaloby za celé období existence příslušných paragrafů). Žádostí ze dne 1. 8. 2019, evidovanou pod sp. zn. SIN 38/2019, požádal žadatel o informace o (všech) podaných obžalobách povinného subjektu za uplynulé tři měsíce. Žádostí ze dne 2. 9. 2019, evidovanou povinným subjektem pod sp. zn. SIN 42/2019, žadatel požádal o shodné informace jako ve věci evidované pod sp. zn. SIN 32/2019, pouze s tím rozdílem, že rozsah požadovaných informací omezil na uplynulý měsíc. Na tyto tři žádosti pak navazuje nyní posuzovaná žádost, evidovaná pod sp. zn. SIN 51/2019.

Ze shora uvedeného vyplývá, že žadatel v období od 10. 7. 2019 do 7. 10. 2019, tedy za necelé tři měsíce, doručil povinnému subjektu čtyři žádosti o informace, jejichž předmět (tedy žádost o informace o obžalobách podaných povinným subjektem) je obdobný. Již z těchto okolností (tedy z enormního celkového množství žádostí podaných žadatelem a z prakticky shodného předmětu posledních podaných žádostí) je dle povinného subjektu možné usuzovat na to, že žadatel zákon o svobodném přístupu k informacím nevyužívá k účelu předvídanému zákonodárcem, tedy k zajištění transparency veřejné moci, resp. k její všestranné, účinné a kontinuální veřejné kontrole.

O právem nepředvídaném účelu nyní posuzované žádosti svědčí ovšem i další okolnosti. Povinný subjekt především upozorňuje na to, že nyní posuzovaná žádost je obsahově zcela totožná s žádostí žadatele evidovanou pod sp. zn. SIN 42/2019 a stejně jako žádost evidovaná pod sp. zn. SIN 42/2019 byla podána v prvním pondělí kalendářního měsíce. Z toho lze dovodit, že žadatel nejspíše očekává, že povinný subjekt podá konkrétní obžalobu a prostřednictvím zákona o svobodném přístupu k informacím se pokouší informace o podání této obžaloby co nejdříve zachytit. Přístup žadatele, který se prostřednictvím zcela obecně formulovaných žádostí pokouší získat co nejaktuálnější upozornění na podání konkrétní obžaloby, ovšem není v souladu s účelem zákona o svobodném přístupu k informacím a vede k nedůvodnému zatížení povinného subjektu, který je k formálnímu vyřízení žádostí žadatele nucen zbytečně vyhledávat informace o všech obžalobách označených vymezením konkrétních trestných činů. Pokud by tedy žadatel ve své stávající procesní aktivitě pokračoval a povinný subjekt by vůči tomuto postupu zůstal pasivním, pak by byl na počátku každého kalendářního měsíce nucen zbytečně a neúčelně vyhledávat zcela totožný typ informací, a to přinejmenším do doby, než by byla žadatelem očekávaná obžaloba skutečně podána.

Mechanický a neúčelný přístup žadatele k podávání žádostí o informace lze dovodit i z toho, že povinný subjekt při poskytování informací na základě předchozích žádostí žadatele upozornil (konkrétně přípisem ze dne 5. 8. 2019, č. j. SIN 32/2019 – 24) na to, že některé z jím označených trestných činů, ve vztahu k nimž se žadatel domáhá informací, ani nepatří do věcné působnosti vrchního státního zastupitelství. Žadatel však na toto sdělení nijak nereagoval, např. příslušnou úpravou podávaných žádostí, a naopak pokračoval v podávání žádostí o obdobném či dokonce zcela totožném znění. S ohledem na tyto, ale i na další okolnosti technického charakteru (např. na obdobnou formální úpravu žádostí a shodu v dobách podání žádostí; k tomu je možné podotknout, že všechny čtyři výše zmiňované poslední podané žádosti žadatele byly podány ve stejnou hodinu i minutu, tj. v 7.00 hod.), se lze domnívat, že žadatel

pro podávání žádostí využívá počítačový program či jiný algoritmus. Takový postup ovšem nutně vede k „automatizaci“ práva na svobodný přístup k informacím a k vyprázdnění jeho účelu a smyslu.

S ohledem na množství a povahu (k tomu je možné doplnit, že z žádných okolností neplyne, že by se žadatel domáhal požadovaných informací z důvodů vztahujících se k jeho životní sféře) žádostí žadatele povinný subjekt v případě nyní posuzované žádosti dovedl, že jsou dány podmínky pro vydání rozhodnutí o odmítnutí žádosti. K tomuto kroku povinný subjekt přistoupil s cílem zabránit zneužívání práva na svobodný přístup k informacím ze strany žadatele, resp. motivovat žadatele k uváženějšímu využívání práva na svobodný přístup k informacím, potažmo k pečlivější volbě předmětu a množství jeho žádostí. Tento krok povinný subjekt považuje zároveň za nutný k tomu, aby uchránil svou pracovní kapacitu před vyhledáváním nadbytečných informací, neboť při uplatňování žádostí o informace je třeba pečlivě zvažovat všechny aspekty tohoto práva, jelikož jde o právo požadovat od povinných subjektů určitou činnost, a to zásadně bezplatně a v relativně krátkých lhůtách, což je může za určitých výjimečných okolností významně zatížit. Právě takové výjimečné okolnosti nastaly i v případě žadatele, z jehož postupu nelze dovést, že by žadatel právo na svobodný přístup k informacím využíval racionálně a účelně; naopak lze konstatovat, že žadatel před podáváním cílených a individuálně formulovaných žádostí preferuje mechanické a do značné míry automatizované podávání excesivního množství typově shodných žádostí.

Ze shora uvedených důvodů tedy povinný subjekt nyní posuzovanou žádost odmítl z důvodu aplikace obecného právního principu zákazu zneužití práva. V této souvislosti poukazuje povinný subjekt na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 12. 2015, č. j. 4 Afs 62/2015 – 71, kde Nejvyšší správní soud uvedl, že jakkoliv není zákaz zneužití práva výslovně v tuzemských právních předpisech zakotven, jde o právní princip, který plní funkci „záchranné brzdy“ pro případ, že konkrétní pravidla by při svém „doslovném“ uplatnění vedla k rozporu s materiální spravedlností, neboť jsou využívána v rozporu s podstatou daného práva (jeho smyslem a účelem). Výše uvedená premisa se pak uplatní i v případě zákona o svobodném přístupu k informacím.

Z těchto důvodů bylo rozhodnuto tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí lze podat odvolání. Odvolání lze podat u povinného subjektu do 15 dnů ode dne doručení rozhodnutí a rozhodoval by o něm nadřízený orgán, kterým je Nejvyšší státní zastupitelství, Jezuitská 4, 660 55 Brno.

JUDr. Lenka Bradáčová, Ph.D., v.r.
vrchní státní zástupkyně

Opatřeno kulatým úředním razítkem

Za správnost vyhotovení: V. Chaloupková